

Aan de hand van voorbeelden uit hun dagelijkse praktijk schrijven drie dierenartsen over diergezondheid in de vleesveehouderij. Om en om beschrijven John Campe, Piet De Meuter en René Bemers maandelijks vastgestelde ziektebeelden, uitgevoerde behandelingen en/of mogelijke preventie maatregelen.

Dodelijke afloop als gevolg van leverfalen

Leverbot tast lever aan

In het late najaar werd ik door een veehouder met een gemengd bedrijf bij een witblauwe koe geroepen met enkele vage klachten. Het dier stond er suf bij, wilde niet eten en zag er wat mager en licht icterisch (geelzuchtig) uit.

De veehouder vertelde me meteen dat een andere koe die in het weideseizoen op hetzelfde perceel had gestaan, enkele dagen daarvoor had geaborteerd. Het dier was twee dagen later ook gestorven.

Na autopsie was gebleken dat de koe was gestorven aan de gevolgen van een buikvliesontsteking, veroorzaakt door een sterk ontstoken lever. In geval van een ontstoken lever denk ik al snel aan een infectie met leverbot. Het mestonderzoek bij dit dier was echter negatief voor leverbot.

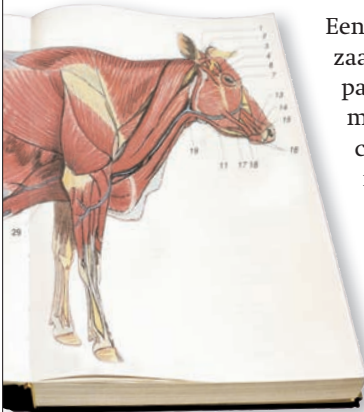
De koe waarvoor ik dit keer was gevraagd, knapte niet op en overleed eveneens twee dagen later. Autopsie wees ook in dit geval op acuut leverfalen en ermee gepaard gaande peritonitis of buikvliesontsteking. Histologisch onderzoek wees op de aanwezigheid van nog jonge leverbotten.

Daarop besloten we alle dieren op het bedrijf te testen op lever schade. Met behulp van een bloedmonster werd een specifieke parameter voor leverfalen onderzocht, met name de gamma-GT-waarde. Na afloop bleken alle dieren zwaar tot zeer zwaar verhoogde waarden in het bloed te hebben.

Na afloop van deze testen is een behandelplan opgesteld om alle vee te behandelen voor leverbot. Daarenboven zijn ook nog een aantal aanvullende managementmaatregelen afgesproken met deze veehouder om dergelijke zware infecties in de toekomst te vermijden.

De encyclopedie leverbotinfectie

Een leverbotinfectie wordt veroorzaakt door de parasiet *Fasciola hepatica* of leverbot. De ziekte kenmerkt zich bij het rund door een chronisch subklinisch verloop met vermagering en melkproductiedaling tot gevolg. De ziekte komt voor bij dieren die grazen op laaggelegen of slecht gedraineerde gronden. Behalve een aangepaste behandeling van leverbotinfecties tijdens de winter-

maanden kunnen aanvullende maatregelen helpen om het aantal infecties in het weideseizoen terug te dringen. Een goed weidemanagement is er daar één van. Zo kunnen natte stukken weide gedraineerd of afgesloten worden voor het vee. Het is raadzaam om dieren niet uit poelen te laten drinken. Een bemesting van de weiden met kaliumcyanide is een ander middel om de tussengastheer van leverbot, de poelsslak, terug te dringen.

Mestonderzoek geeft niet altijd uitsluitsel omtrent leverbot. Het stadium van de infectie en de uitscheiding van leverbot in de mest varieert in de tijd. Hoge gamma-GT-waarden in het bloed duiden op leverproblemen. Samen met natte weiden wijst dit doorgaans op een leverbotinfectie.